

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A PÉČE O NĚJ

Z POHLEDU ČLOVĚKA SE
ZKUŠENOSTÍ S DUŠEVNÍM
ONEMOCNĚNÍM

ZBYNĚK ROBOCH, 27. 9. 2024, LIBEREC

CO JE VLASTNĚ DUŠEVNÍ ZDRAVÍ?

- Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) je duševní zdraví „pocit pohody, v němž každý jedinec naplňuje svůj vlastní potenciál, zvládá běžný životní stres, může pracovat produktivně a plodně a je schopen přispívat k prospěchu své komunity.“

CO JE VLASTNĚ DUŠEVNÍ ZDRAVÍ?

- Duševní zdraví tedy není pouze absencí duševní nemoci, nýbrž smysluplným naplněním vlastních životních možností.
- Duševní zdraví se týká nás všech. Všichni ho můžeme rozvíjet a všichni o něj můžeme přijít.

CO JE VLASTNĚ DUŠEVNÍ ZDRAVÍ?

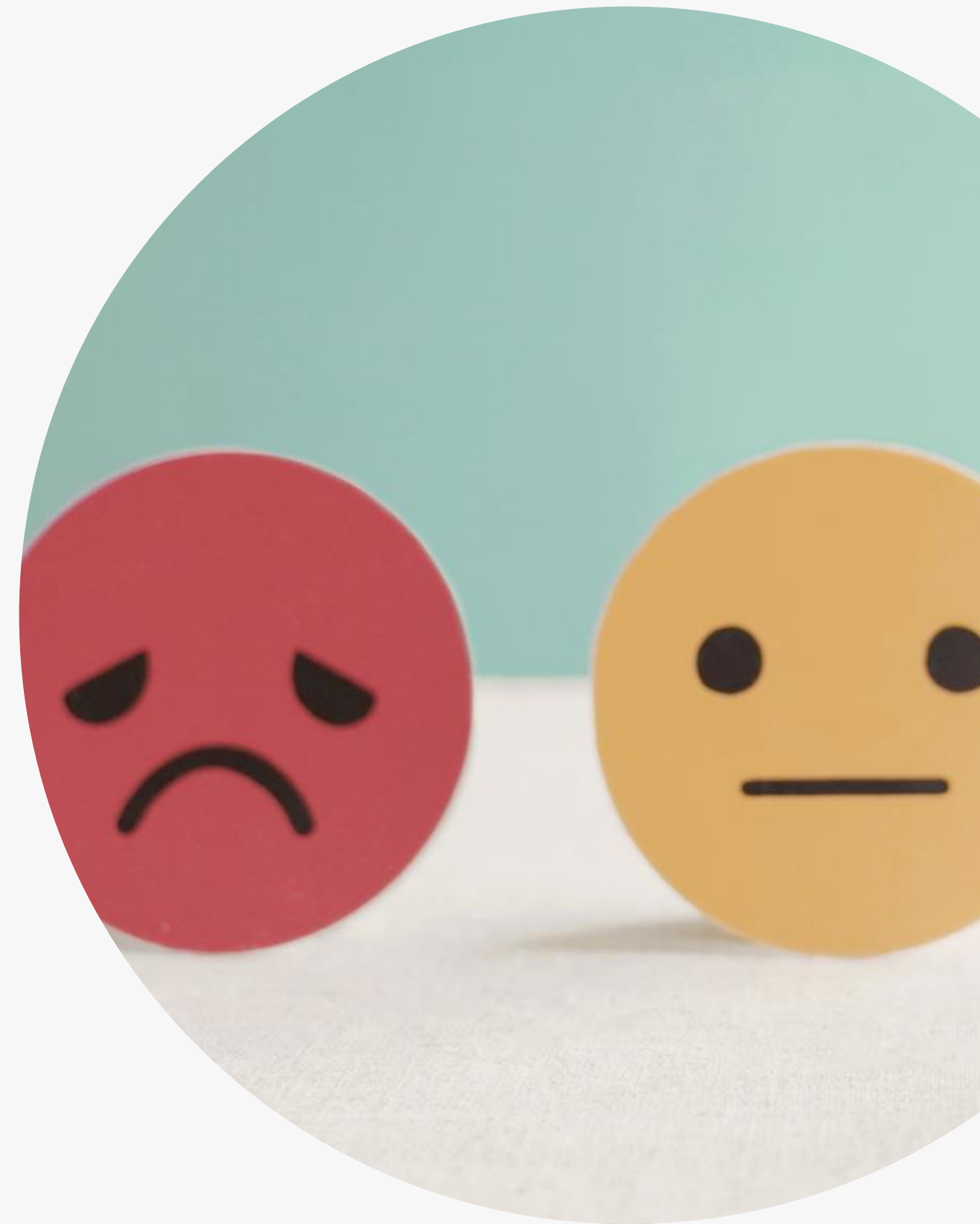
- Staráte se o své duševní zdraví?
- Mohu se zeptat jak?

KOLIKA LIDÍ SE TÝKÁ DUŠEVNÍ ONEMOCNĚNÍ?

- Tipněte si kolik lidí zažije duševní onemocnění za svůj život?

CO S DUŠEVNÍM ZDRAVÍM SOUVISÍ?

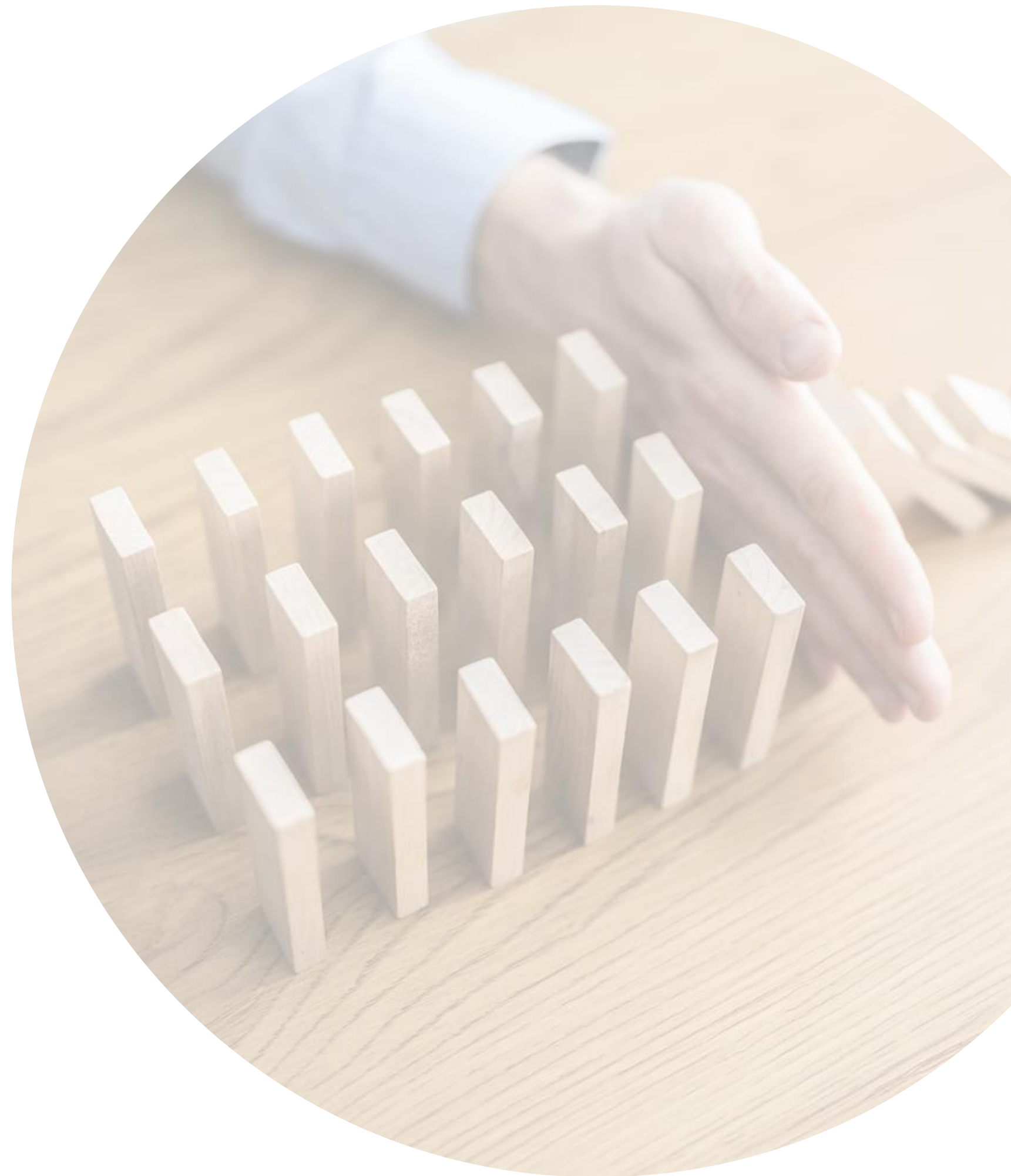
- Wellbeing
- Zotavení
- Zplnomocnění
- Stigmatizace duševních onemocnění

CO VLASTNĚ MYSLÍME TOU PREVENCÍ?

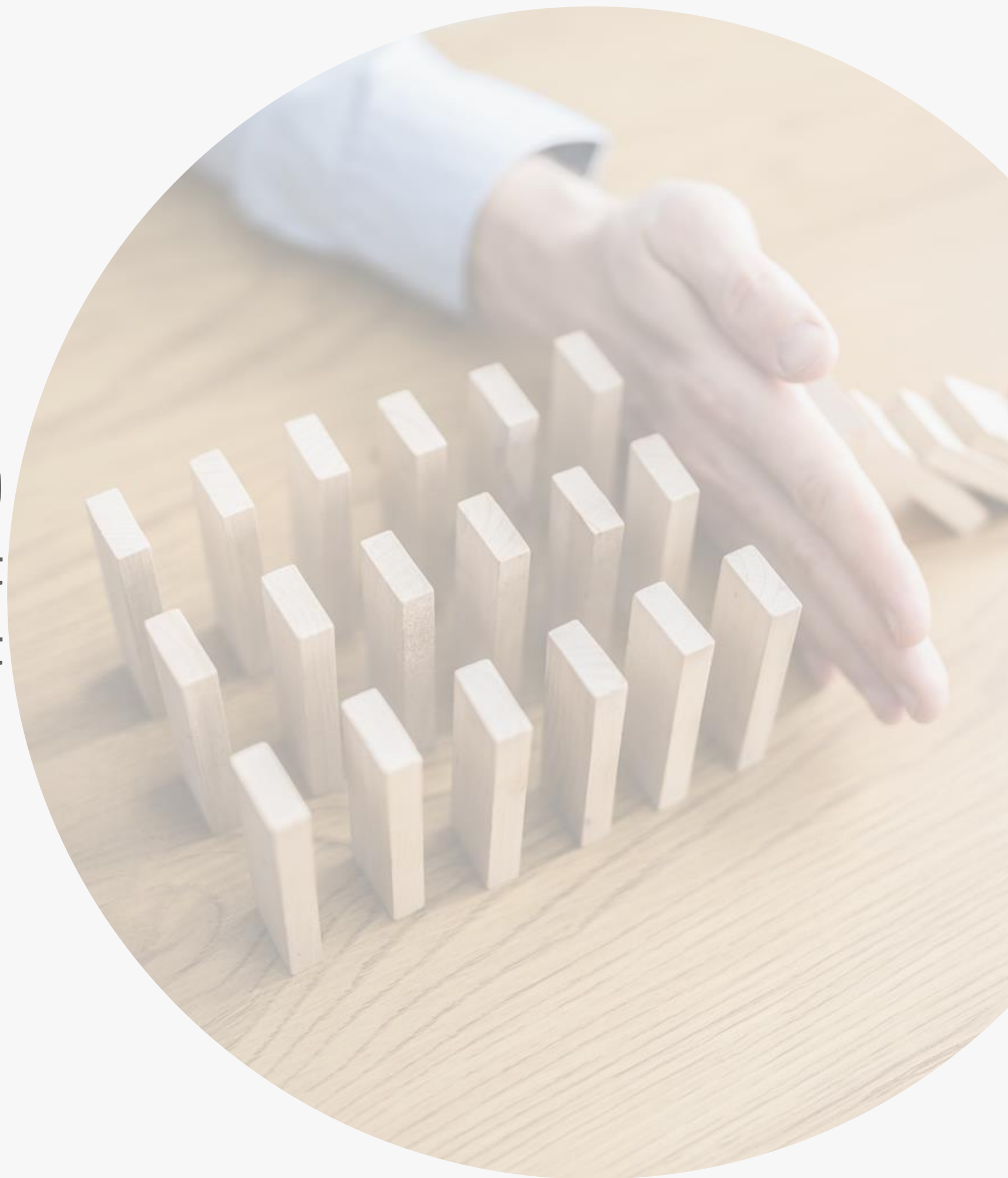
- Co vnímáme jako prevenci v oblasti duševního zdraví?
- Jaké formy může mít?
- Kdo je zodpovědný za zajištění prevence?
- Kde se má realizovat?

PREVENCE

- Prevence (z lat. praevenire, tj. předcházet) je soustava opatření, která mají bránit výskytu nežádoucího jevu a snižovat pravděpodobnost jeho vzniku.
- V čem tedy spočívá?

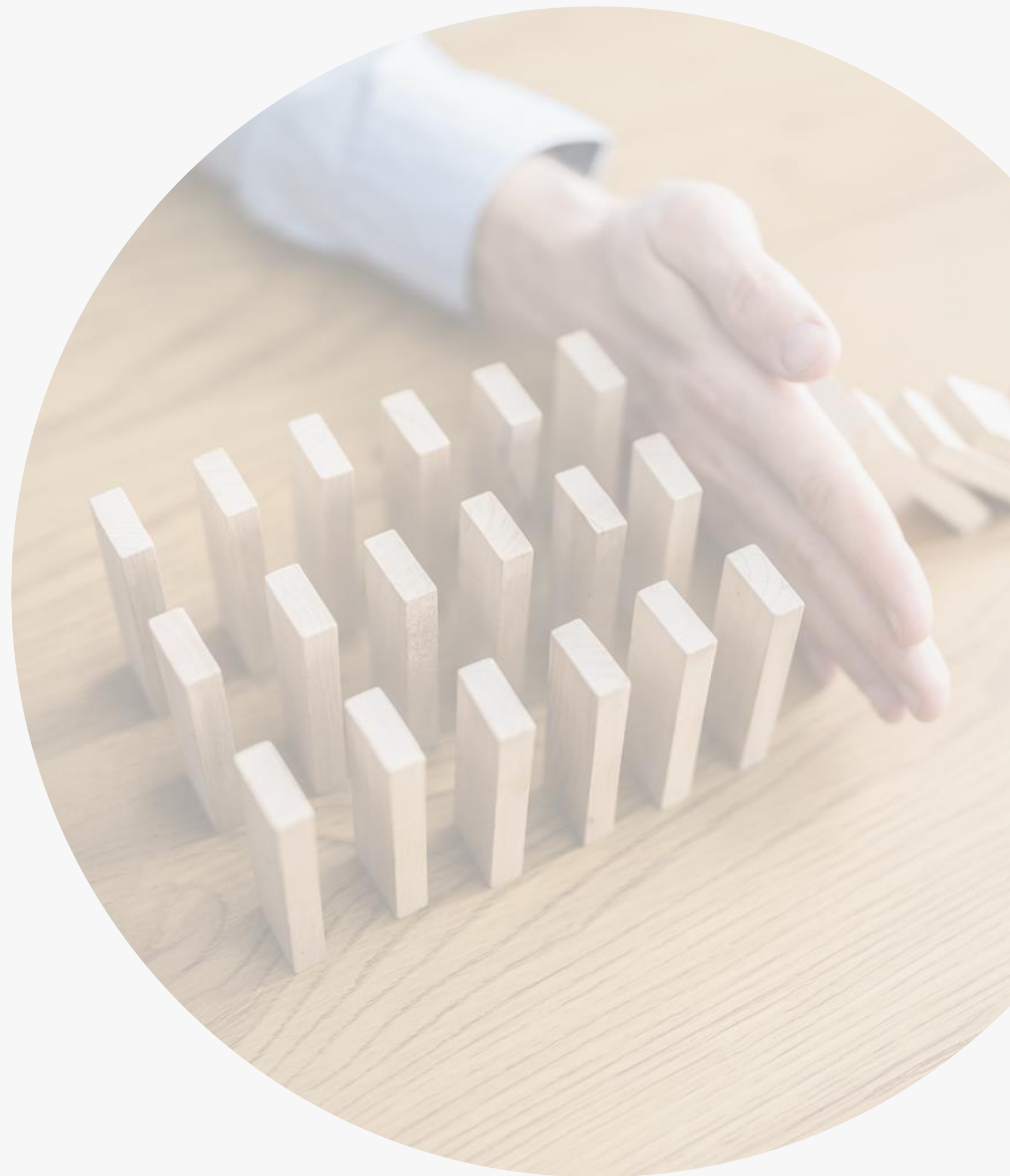

PREVENCE

- Znalosti jak se postarat o sebe
Strava, spánek, vztahy...
- Včasné vyhledání pomoci
- Být zdravotně gramotný

ZDRAVOTNÍ GRAMOTNOST A JEJÍ SLOŽKY:

- znalosti a dovednosti k získání a udržení dobrého duševního zdraví,
- porozumění aspektům duševních onemocnění a jejich léčbě,
- odstranění stigmat souvisejících s duševním zdravím
- a účinné vyhledávání pomoci (Jorm, 2012; Kutcher et al. 2016).

CO VLASTNĚ MYSLÍME TOUTO PODPOROU?

- Co vnímáme jako podporu?
- Jaké formy může mít?
- Kdo je zodpovědný za zajištění podpory?

CO VLASTNĚ MYSLÍME TOUTO PODPOROU?

- Sebepečce
- Podpora nejbližších
- Terapeut, mentor
- Odborníci

CO JE DŮLEŽITÉ Z POHLEDU ČLOVĚKA SE ZKUŠENOSTÍ

- ZOTAVENÍ
- Osobní zotavení je chápáno jako hluboce osobní, jedinečný proces změny přístupů, hodnot, pocitů, cílů, dovedností a nebo rolí. Je to způsob prožívání nadějeplného a přínosného života i s omezeními způsobenými nemocí."

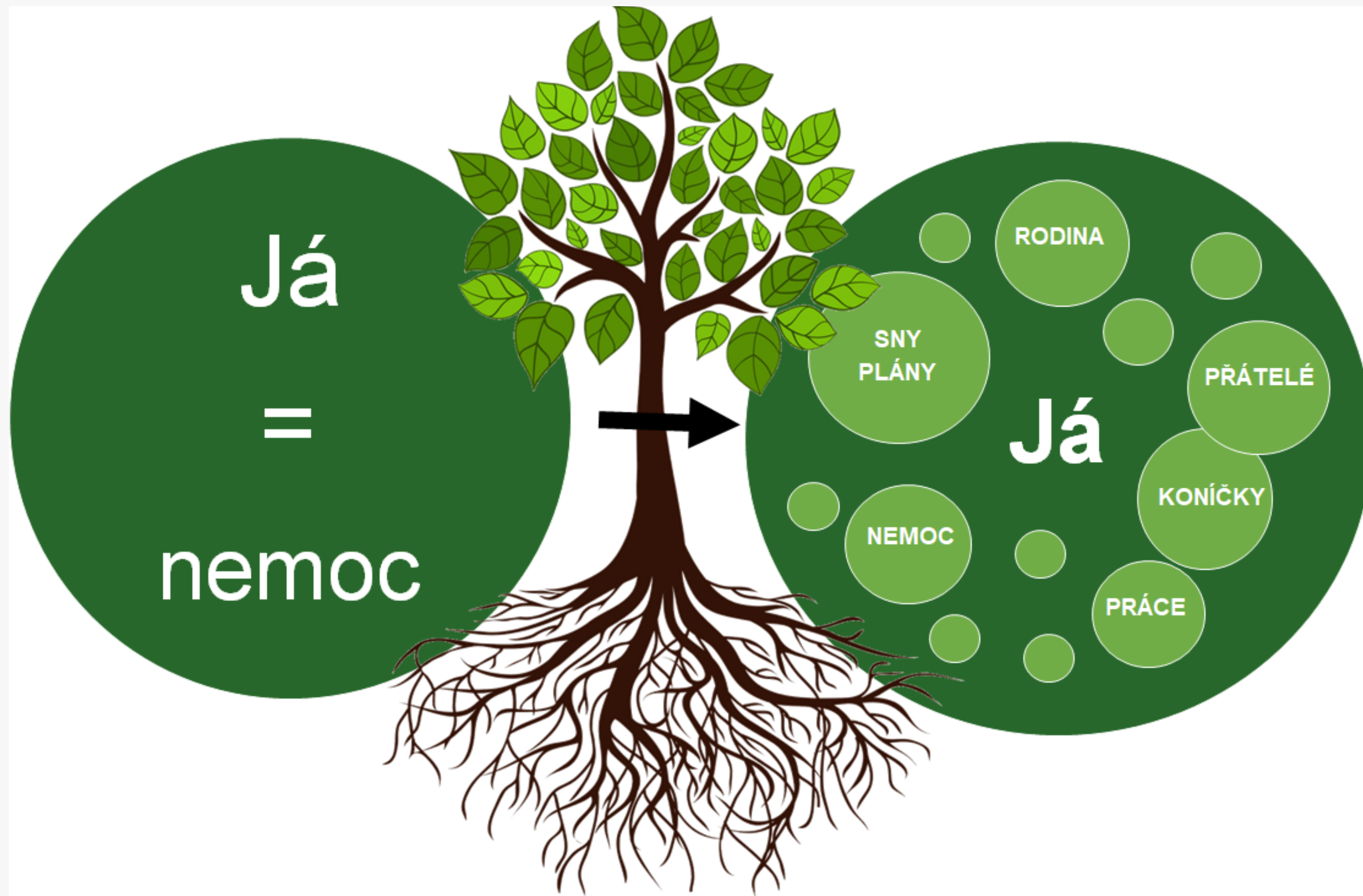
CO JE DŮLEŽITÉ Z POHLEDU ČLOVĚKA SE ZKUŠENOSTÍ

- FÁZE ZOTAVENÍ
- OCHROMENÍ NEMOCÍ
- ZÁPASENÍ S NEMOCÍ
- ŽIVOT S NEMOCÍ
- ŽIVOT PŘEKONÁVAJÍCÍ NEMOC

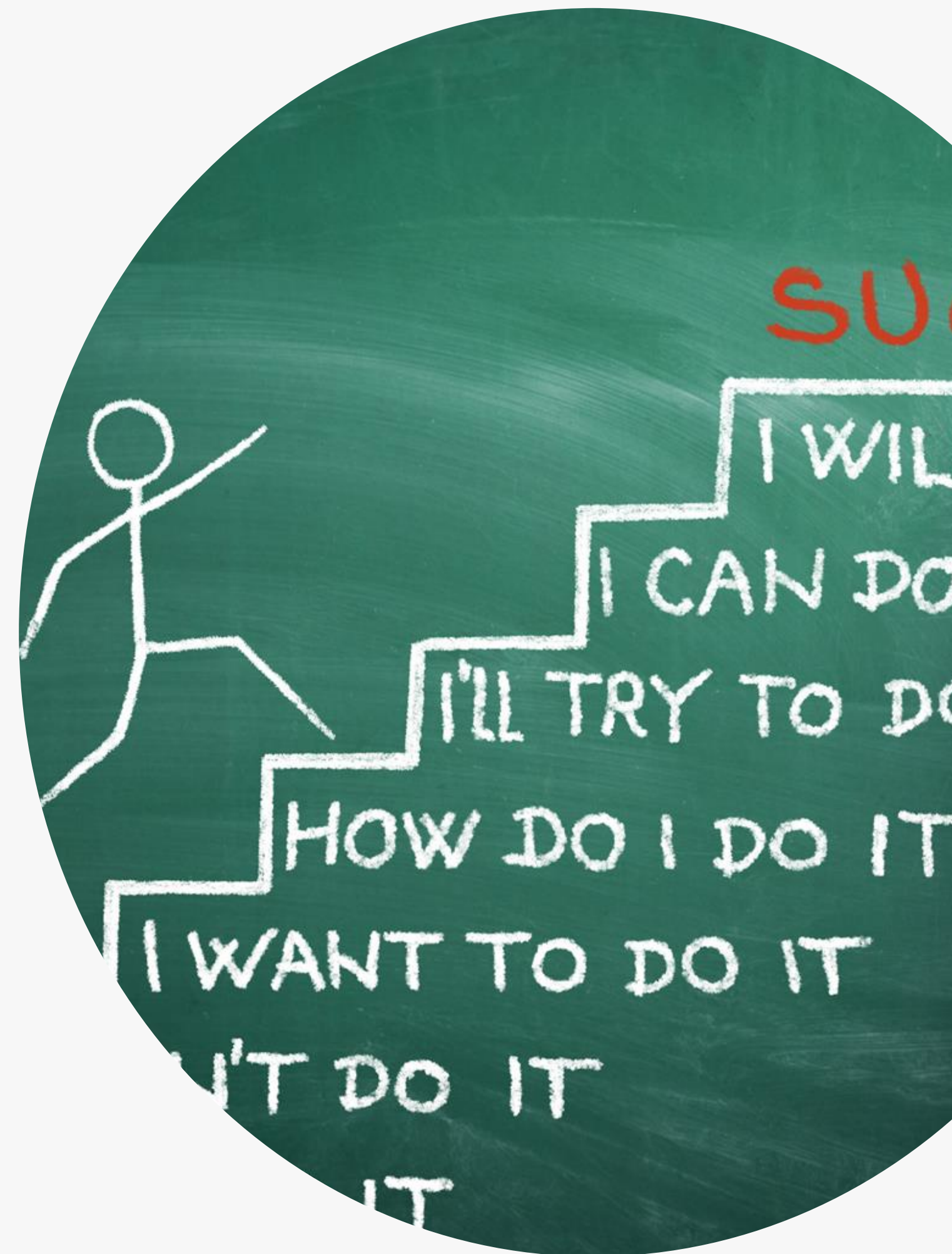

CO JE DŮLEŽITÉ Z POHLEDU ČLOVĚKA SE ZKUŠENOSTÍ

- ZPLNOMOCNĚNÍ
- Vzít otěže života zpět do svých rukou
- Okolí mi ale musí dát šanci - rodina, sociální pracovníci, zdravotníci...
- Život bez rizika může být fajn, ale není to plnohodnotný život
- Všichni máme právo dělat chyby a poučit se z nich

CO JE DŮLEŽITÉ Z POHLEDU ČLOVĚKA SE ZKUŠENOSTÍ

- STIGMATIZACE
- Ovlivňuje dostupnost péče
- Ochotu vyhledat péči
- Vyloučení z kolektivu

Díky tomu:

- Horší prognóza
- Exkluze až diskriminace
- Snížená délka a kvalita života

CO JE DŮLEŽITÉ Z POHLEDU ČLOVĚKA SE ZKUŠENOSTÍ

- STIGMATIZACE
- Atribut jedince, kterým se odchyluje od normy a který je pro něj výrazně znevažující

Různé typy:

- Sebestigma
- Veřejné stigma
- Propůjčené stigma
- Strukturální stigma

KLÍČOVÉ FAKTORY PÉČE

- Klíčový je holistický přístup
- Bio-psycho-socio-spirituální pohled
- Individuální přístup a kontext
- Multidisciplinární podpora a řešení
- Možnost volby

POROZUMĚNÍ MEZI

- Pacientem/klientem a personálem
- Rodinou a personálem
- Pacientem/klientem a rodinou
- Pacienty/klienty samými
- Zástupci sociálního a zdravotního sektoru
- ....

Toto vše ovlivňuje, jak se cítíme, jak může probíhat naše zotavení

CO MŮŽE BRÁNIT POROZUMĚNÍ

- Nepřenositelnost prožitku/zkušenosti

CO MŮŽE PODPOŘIT POROZUMĚNÍ A SYSTÉM PÉČE

- Role peera v týmu, v nemocnic, komunitní službě
- Zapojení lidí se zkušeností nejen do rozhodování o sobě samém, ale i o systému péče
- Zavzetí žité zkušenosti do výuky – vyšší a vysoké školy
- Edukace a podpora blízkých

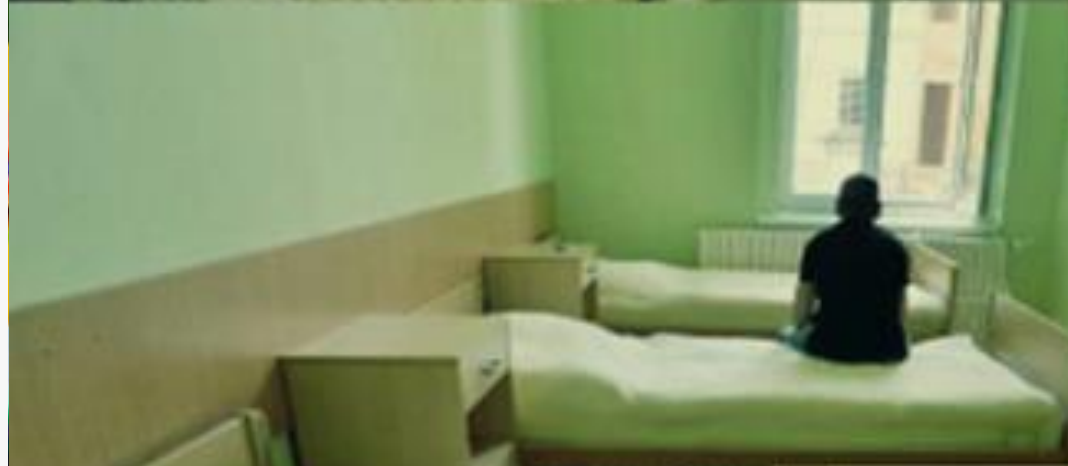
CO PRO MNE BYLO A JE POVZBUZENÍM

- Být plnohodnotným členem týmu
- Potkávat svoji paní doktorku na konferencích a ne v ordinaci
- Dělat to, co mi dává smysl a může mít dopad na kvalitnější život s duševním onemocněním
- NADĚJE, VZTAHY, SMYSL

DĚKUJI ZA POZORNOST

ZBYNĚK ROBOCH,
ZBYNEK.ROBOCH@SEZNAM.CZ